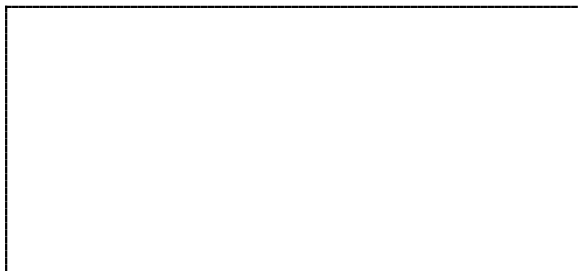

P 902041

PB-PP|B-31126
BELGIE(N)-BELGIQUE

DE BRUG

Maandblad van de Protestantse Kerk Mechelen Noord

behorende tot de Verenigde Protestantse Kerk in België

(verschijnt niet in januari en augustus)

64ste jaargang nr. 8 - oktober 2020

Drukwerk verzonden tegen verlaagd tarief. Afgiftekantoor: 2800 Mechelen

Afz. / V.U.: ds J.H. Brouwer, Mechelsveldstraat 46, 2800 Mechelen

Website: www.protestantse-kerk-mechelen-noord.be
Facebook: www.facebook.com/VPKBMechelenNoord

Kerkgebouwen Keizerstraat 26-28
Secretariaat: 2800 Mechelen

Predikant: ds. J.H. Brouwer
Mechelsveldstraat 46
2800 Mechelen ☎ 015/20.51.54

**EREDIENST: IEDERE ZONDAG AANVANG: 10.00 u.,
MET KINDERNEVENDIENST EN BABY-OPVANG**

Rekening: **IBAN: BE41 0000 1657 8310, BIC: BPOTBEB1** t.n.v.
Protestants Evangelische Parochie

Rekening: **IBAN: BE97 7512 0773 6149, BIC: AXABBE22** t.n.v.
Diaconie Keizerstraat

Vreugde

(Fil. 4:4v)

In de herfst vieren de Joden elk jaar de grote feesten. Die rijgen zich aaneen als een lange ketting - van Joods Nieuw Jaar, via Grote Verzoendag, een hele week Loofhuttenfeest, om tenslotte te worden afgesloten met het feest van de Vreugde der Wet. En dan wordt er gedanst in de synagoge, een lange stoet gelovigen, die de synagoge door dansen met de boekrollen in de armen, terwijl er speciaal voor de kinderen de nodige snoepjes worden rondgedeeld. Gods bevelen zijn immers zoeter dan honing (Psalm 19:11)?!

Op deze feestdag wordt dan ook het laatste hoofdstuk gelezen van Deuteronomium, het vijfde van de boeken van Mozes die in het Jodendom het hart vormen van de Bijbel, om direct te worden gevolgd door de lezing van het eerste hoofdstuk van Genesis, om zo aan te geven dat je nooit bent uitgestudeerd in het Woord van God.

Als Christenen kennen we een dergelijke traditie niet. Dat wil niet zeggen, dat we niet blij zijn met het Verbond, dat de Heer in Christus ook met ons gesloten heeft. Filippenzen 4:4 bindt het ons op het hart, dat we altijd reden tot vreugde hebben, omdat de Heer nabij is. Ook als we niet dansen met de Bijbel - we hadden lang als excuus dat dat niet kon omdat de stoelen te veel in de weg stonden, maar dat gaat niet meer op - zijn er voldoende manieren om dat te laten zien. In hetzelfde hoofdstuk van de brief aan de Filippenzen worden daarvan de nodige voorbeelden gegeven: "Laat iedereen u kennen als vriendelijke mensen," schrijft Paulus, om te vervolgen met "Ten slotte, broeders en zusters, schenk aandacht aan alles wat waar is, alles wat edel is, alles wat rechtvaardig is, alles wat zuiver is, alles wat lieflijk is, alles wat eervol is, kortom, aan alles wat deugdzaam is en lof verdient. Doe alles wat ik u heb geleerd en overgedragen, wat ik u heb verteld en laten zien. Doe het, en de God van de vrede zal met u zijn."

Protestanten staan in het algemeen niet bepaald bekend als uitbundige mensen, als levensgenieters en feestvierders. Dat hoeft ook niet - al kan ook dat een teken zijn van dankbaarheid voor alle goede gaven van God en een goede oefening voor de eeuwige vreugde. Maar de apostel roept ons allereerst op om onze dankbaarheid tegenover God te vertalen in goedheid jegens de mensen die Hij op onze weg heeft gebracht. Wij hebben in dat opzicht in onze gemeente de goede gewoonte om bij onze Oogstdienst, dit jaar toevallig precies één dag na het Joodse feest van de Vreugde der Wet, te delen vanuit onze overvloed door houdbare etenswaren mee te nemen naar de kerk en door te geven aan mensen die het minder hebben dan wij. Dit jaar kan dat niet doorgaan vanwege de corona, maar laten we vooral andere gelegenheden aangrijpen om zo God onze dankbaarheid te tonen. JHB

Kerkraad

Tijden van Corona.

Op maandag 7 september kwamen we voor het eerst sinds maart weer fysiek samen. Dit alles volgens de voorgeschreven Coronamaatregelen, op 1.50 m van elkaar en met een mond/neuskapje. Niet makkelijk met zo een ding voor je neus en mond om toch een paar uur te moeten vergaderen!

We openden deze vergadering met het lezen uit Matteüs 18 : 21 - 31 en gebed. We legden de agenda vast. We evalueerden de voorbije kerkdiensten die online werden doorgezonden in ons samenwerkingsverband met Leuven - Vilvoorde - Mechelen-Zuid en wij (dus Mechelen-Noord) gedurende het verbod om fysiek te kerken. We evalueerden de doopdiensten, zie ons kerkblad van september n° 7. We evalueerden ook de eerste fysieke kerkdienst van 6 september: het was even wennen met maar 20 stoelen in de kerk, die uiteindelijk allen werden bezet, het was een blij weerzien met elkaar, weliswaar op afstand en zonder handen schudden! We hielden ons aan het ons opgelegde protocol, wat ook een beetje een stressgevoel gaf. Enkele zusters en broeders misten we de afgelopen zondagen, we hopen hen spoedig te mogen begroeten. Ook voor het Heilig Avondmaal hadden we bijzondere aandacht: wijn uit kleine glaasjes en brood in de hand gelegd door de Diaken, zoals het moest, met handschoenen aan! We hebben voor dit alles menig positieve reactie gehad! Het systeem van inschrijving voor het bijwonen van de kerkdienst is noodzakelijk. We maken ook een planning voor het verloop van de kerkdiensten, de predikant doet de mededelingen en de bijbellezingen, alhoewel hierop uitzonderingen kunnen zijn. Zingen mag op dit ogenblik nog niet, de orgelisten spelen de opgegeven liederen, we volgen deze op het liturgieblad. De collecten worden bij het buitengaan van de kerk gegeven.

We namen de correspondentie door, deze verliep meestal via mail en ging meestal over de te nemen maatregelen en suggesties allerhande voor het heropstarten van de kerkdiensten. We bekeken de komende zondagen 13/09 - 20/09 met een gastpredikant - 27/09 - 4/10 en de oogstdienst op 11/10, deze bespreken we op de kerkraadsvergadering van 5/10. Wel staat vast dat we geen etenswaren of goederen inzamelen en uitdelen. Wat betreft de ouderen-bezoekerslijst: gezien de omstandigheden zijn deze niet bezocht, we spreken af om hen regelmatig eens te bellen en ook om indien mogelijk hen een bezoekje te brengen!

We bekijken het jaarplan 2020, voor 6/12 heeft de gastpredikant afgezegd wegens Corona-omstandigheden. Voor het jaarplan 2021

worden reeds gastpredikanten aangesproken, onze predikant heeft één vrije zondag in de maand of gaat voor in een andere gemeente. We bespraken ook de uitgestelde Gemeentevergadering en de verkiezingen van de Beheerraad en Kerkenraad, dit zal allemaal op een latere datum doorgaan.

We hebben met de Zandpoortkerk 2 maal per jaar een gezamenlijke kerkraadsvergadering, de eerste zal doorgaan op maandag 21/09 om 19.15 uur. Te bespreken: de Hervormingsdienst en de laatste zondag van het jaar 27/12. Als er geen verandering komt in de huidige Corona situatie zullen we geen gezamenlijke kerkdiensten kunnen houden.

Als laatste puntje van de Themata hebben we het over het Kerstproject, ook daar moeten we al over nadenken. Dan komen we aan de verslagen, kindernevendienst - catechese - belijdenis - pastoraat en groot kerkverband ABL. De punten voor de volgende vergadering werden aangeduid. De volgende vergadering houden we op maandag 5/10 in de kerkzaal. We herhalen steeds, als u iets te melden heeft of enige suggestie, dan horen we dit graag!

Na de rondvraag sloten we de vergadering met het lezen van een lied.

Georges

Samenwerking Zandpoortkerk

Op de gezamenlijke vergadering met de kerkraad van Mechelen-Zuid overliepen we de diverse vormen van samenwerking, zoals die in de afgelopen jaren zijn gegroeid.

- Vanwege de corona-maatregelen zal het helaas niet mogelijk zijn om de Hervormingsdienst dit jaar samen te vieren; voor de laatste zondag van het jaar, 27 december, wachten we de ontwikkelingen af.

- Gedurende de zomer van 2021 houden we gezamenlijke diensten.

- Hoewel door het vertrek van ds Gradl per 1 december 2020 Mechelen-Zuid vacant zal worden, hoeft dit niet direct te betekenen dat onze gezamenlijke gespreksgroep moet stoppen. We proberen om alle geïnteresseerden samen te roepen om te bekijken of we ermee doorgaan en of de opzet dezelfde blijft.

- Voor een gezamenlijke uitstap in de eerste helft van 2021 zijn over en weer diverse suggesties gedaan. U hoort daar te zijner tijd meer over.

- Er wordt over gedacht om opnieuw een gezamenlijke folder uit te brengen die inwoners en toeristen informeert over het protestantisme en de weg wijst naar de VPKB-kerken in Mechelen.

In de eerste maanden van 2021 komen we opnieuw samen om nader te overleggen over deze onderwerpen.

Verjaardagen

01 oktober	Zarife Eke e. Van Roy
02 oktober	Mani Yolanda Kanza e. Ntamba
05 oktober	Jelle Brouwer
14 oktober	Rebekka Dirlik
23 oktober	Henriëtte Liefting e. Brouwer

We wensen alle jarigen een gelukkige, fijne verjaardag, maar bovenal Gods rijke zegen!

Liedboek

in ons liedboek, zingen en bidden in huis en kerk, staan mooie liederen, maar ook mooie vertellingen en gedichten. Misschien heb je er al enkele gelezen. Bij elke uitgave van ons kerkblad tracht ik een vertelling of gedicht te brengen.

Op bladzijde 543 staat het volgende van Martin Luther:

*HEER,
zegen ons en deze gaven
die wij uit Uw milde hand
mogen ontvangen,
door Christus, onze Heer.
Amen.*

Agenda

05 okt	Kerkraad, 19u45 Kerkzaal
12 okt	Bijbelavond, 20.00 Kerkzaal
14 okt	Oec. Bijbelavond, 19u45 ViaVia (Zandpoortvest 50)*
21 okt	Oec. Bijbelavond, 19u45 ViaVia (Zandpoortvest 50)*
22 okt	Bijbelmiddag, 14u30 Kerkzaal
28 okt	Oec. Bijbelavond, 19u45 ViaVia (Zandpoortvest 50)*
29 okt	Seniorenmiddag, 14u30 Kerkzaal

*Meer op pag. 14

UITNODIGING

Bijbel in Mechelen

De zeven tekenen

3 oecumenische bijbelavonden over het evangelie van Johannes

Start woensdag 14 oktober 2020 - 19.45 u.

Plaats: Via Via, Zandpoortvest 50, Mechelen

Alle info: shorturl.at/kEMP8

Kerkdiensten

De kerkdiensten in ons kerkje aan de Keizerstraat zijn sinds begin september weer opgestart. In verband met het Corona-virus moeten helaas nog steeds de nodige beperkingen in acht worden genomen:

- wie ziekteverschijnselen heeft blijft thuis
- bij het binnen- en buitengaan worden de handen ontsmet
- gedurende heel de dienst wordt een afstand bewaard van 1½ meter en worden mondkmaskers gedragen
- zingen is niet toegestaan.

Om te weten op hoeveel mensen we kunnen rekenen vragen we u om telkens uiterlijk op vrijdag telefonisch (015/20.51.54) of per mail (jhbrouwer@protestant.com) te laten weten of u denkt aanwezig te zijn.

Voor degenen die niet naar de kerk kunnen of durven komen wordt de dienst opgenomen en in de loop van de zondagmiddag op Youtube gezet. De betreffende link vindt u dan op onze Facebook-pagina: www.facebook.com/VPKBMechelenNoord

Erediensten

Alle diensten gaan door in het kerkgebouw aan de Keizerstraat 26, aanvang telkens om 10.00 uur, tenzij anders vermeld.

zondag 04 oktober organist: P. Oerlemans
ds. J. Brouwer 2° collecte: Kirinda (Rwanda)
Jumelagezondag

zondag 11 oktober organist: E. Poncin
ds. J. Brouwer 2° collecte: St. Vincentius
Oogstdienst

zondag 18 oktober organist: P. Oerlemans
ds. E. Delen 2° collecte: Diaconie

zondag 25 oktober organist: Th. de Jongh
ds. J. Brouwer 2° collecte: Vluchtelingenwerk
*Hervormingsdienst - **denkt u aan de wintertijd?!***

zondag 01 november organist: P. Oerlemans
ds. J. Brouwer 2° collecte: Kindernevendienst/Jeugd
Doopdienst (onder voorbehoud)

zondag 08 november organist: E. Poncin
ds. E. van der Linden 2° collecte: Synodale Kas

Samenstelling kerkraad

Predikant:	ds J. Brouwer	015 - 20 51 54
Ouderlingen:	Georgette Saliba	015 - 41 31 85
	Geert Van Cammeren	015 - 31 97 64
	Xavier Van Lierde	0485 - 71 71 08
	Georges Vandensavel	015 - 61 02 03 / 0476-93 99 18

Belijdeniscatechese

Als jij/u (er staat geen maximumleeftijd op!) erover denkt om belijdenis te doen en zo in het openbaar te kiezen voor de Heer en Zijn kerk, dan ben je van harte welkom bij de groep die zich daarop gaat voorbereiden. Geef je op bij de dominee (015/205154), dan spreken we in overleg enkele data af.

Tegen ketterijen

Beste lezers en lezeressen, wie de Epistels van Paulus, Petrus, Johannes of Judas leest, zal merken dat deze apostelen veelvuldig waarschuwen tegen dwaalleraars, zie bijvoorbeeld 2 Johannes 2:7 of zowat de hele brief van Judas. Dwaalleraars zijn er dus altijd geweest en zelfs in oudtestamentische tijden waren er al valse profeten die de mensen vertelden wat ze graag wilden horen in plaats van wat God bedoelde. Volgens de Nederlandse Wikipedia is een "ketterij (...) of dwaalleer een welbewuste en opzettelijke afwijking van wat in een bepaalde geloofsgemeenschap (...) wordt beschouwd als behorend tot de fundamentele geloofsleer". We moeten natuurlijk heel goed opletten bij het gebruik van deze woorden, want geen christen zal zichzelf een "ketter" noemen, iemand is immers slechts "ketter" bekeken vanuit het standpunt van de "rechtgelovige" (en acht niet elke christelijke richting zichzelf "rechtgelovig"?). De term "kettters" komt via het Latijn uit het Grieks "katharoi", dat "zuiveren" betekent, en werd waarschijnlijk voor het eerst in de derde eeuw gebruikt voor de aanhangers van een zekere Novitianus. Om het allemaal nog wat moeilijker te maken, kunnen opvattingen over wat een ketterij is en wie als ketter moet bestempeld worden, veranderen in de loop van de eeuwen. In het Frans is ketterij "hérésie" en in mijn woordenboek "Petit Robert" vind ik onder dit trefwoord zelfs een lijst van ketterijen, waarin onder meer lutheranisme, calvinisme en protestantisme vermeld staan... Nochtans ken ik persoonlijk geen Rooms-katholiek die vandaag Maarten Luther of Johannes Calvijn zomaar bij de "kettters" zou klasseren. Sterker nog, "Zingt Jubilate", het zangboek van de Rooms-katholieke Kerk in Vlaanderen, bevat zelfs liederen geschreven door Luther!

Vanaf het begin zijn christenen bekommerd geweest om hun geloof in ware en zuivere vorm te bewaren en valse doctrines te weerleggen. Bekend werd bisschop (*) Ireneüs van Lyon, die rond het jaar 180 in het Grieks "Ontmaskering en omverwerping van de valselijk zo genoemde gnosis" schreef, een verhandeling in vijf boeken (!), die gewoonlijk met de verkorte Latijnse titel "Adversus haereses" ("tegen ketterijen") wordt genoemd. "Tegen ketterijen" is een monumentaal werk, waarin Ireneüs uitgebreid de dwalingen van zijn tijd beschrijft en weerlegt. Invloedrijk in Ireneüs' tijd waren vooral de gnostici in

onderling verschillende variëteiten, die onderwezen dat de stoffelijke wereld een accidentele schepping was van een boosaardige god die niet de nieuwtestamentische God was. Om aan die slechte stoffelijke wereld te ontsnappen, moest men het verwerven van een hogere "gnosis" (kennis) nastreven, wat slechts voor een elite was weggelegd, aldus de gnostici. Het lichaam werd van weinig belang geacht, alleen het geestelijke telde. Tegenover de geheime kennis van de gnostici stelde Ireneüs Christus als de ware kennis.

Een andere zware ketterij, waartegen kerkvaders Ireneüs en Tertullianus streden, was het marcionisme. De marcionieten verwierpen onder meer het volledige Oude Testament en stelden dat de oudtestamentische god verschillend was van die van het Nieuwe Testament. Paulus kreeg in zijn tijd af te rekenen met judaïstanten, die de hele mozaïsche wet wilden verplicht maken voor niet-joodse christenen, de marcionieten beoogden eigenlijk juist het omgekeerde: zij zouden het christendom volledig hebben afgesneden van zijn joodse wortels, waardoor het als een huis zonder fundering zou zijn geweest. Het ware geloof was volgens Ireneüs datgene gepredikt door de apostelen, waarvan hijzelf een spirituele kleinzoon was, hij die als jongeling onderwezen was door Polycarpus van Smyrna die zelf een leerling was geweest van de apostel Johannes.

Sommige ketterijen steken weer de kop op na eeuwen afwezig of sluimerend te zijn geweest. Zo ontstond in 1933 tweedracht in het Duitse protestantisme, toen een nazi-gezinde vleugel de Bijbel wilde "ontjoodsen". Voorgesteld werd onder meer om het Oude Testament te verwerpen en gedoopte joden uit de kerk te sluiten. Een andere groep, die zich "belijdende kerk" noemde, kwam daartegen in het verzet en verklaarde de nazi-gezinde "Duitse Christenen" tot kettters. In de daarop volgende jaren werd de "belijdende kerk" vervolgd en sommige leden bekochten hun loyaliteit aan de Bijbel met gevangenis of dood.

Iets dat een beetje aan gnosticisme doet denken is "Christenwetenschap", een kerkverband gesticht in 1879 door Mary Baker Eddy (1821-1910). De theorieën van dit geloof worden uiteengezet in "Wetenschap en gezondheid met sleutel tot de Schriften", voor het eerst door de stichteres gepubliceerd in 1875 en de volgende dertig jaren door haar gedurig gereviseerd en bijgewerkt. Christenwetenschappers geloven onder meer dat mensen volmaakte spirituele ideeën zijn van het ene goddelijke Verstand en dus

manifest geest, geen stoffelijk lichaam. Ziekte is slechts een illusie, geen stoffelijk bestaand feit, vandaar de nadruk op gebedsgenezing. Mentale kracht kan genezing brengen, maar omgekeerd bestaat volgens Mary Baker Eddy ook "boosaardig dierlijk magnetisme", een kracht waardoor men mensen kan schaden en zelfs doden. Hoewel de realiteit volledig geestelijk is en dus goed, blijft het waar dat mensen worden aangetast door hun geloof in het kwaad, dat daardoor macht krijgt, zelfs al is het slechts een illusie, aldus nog altijd Mary Baker Eddy. Christenwetenschap bestaat tot de huidige dag en heeft haar hoofdkwartier met "moederkerk" in Boston (Massachusetts, Verenigde Staten).

Wanneer vandaag het woord "dwaalleer" valt, zullen velen van ons wellicht spontaan denken aan de Getuigen van Jehova, of aan het mormonisme. Beiden zijn ze in de 19e eeuw ontstaan in de Verenigde Staten. De Getuigen van Jehova, een sektarische beweging gesticht door Charles Taze Russel (1852-1916), voorspelden verscheidene keren verkeerdelijk het einde van de wereld en worden vanuit New York strak geleid door een ietwat geheimzinnig "Besturend Lichaam". De mormonen onderscheiden zich doordat ze naast de Bijbel nog een ander geschrift als heilig beschouwen, namelijk het "Boek van Mormon". Dit boek verhaalt onder meer hoe na een lange tocht over zee een groep Israëlieten in 600 voor Christus in Midden-Amerika zou zijn aangekomen. Volgens de mormonen is het Boek van Mormon de vertaling van oude teksten geschreven in "hervormd Egyptisch", teksten die zouden bewaard zijn gebleven op gouden platen die begraven waren nabij Manchester in de staat New York. In 1827 zou de engel Moroni deze platen hebben aangewezen aan Joseph Smith (1805-1844) en hem hebben opgedragen deze te vertalen. Buiten de mormoonse beweging, waarin verscheidene scheuringen hebben plaatsgevonden, erkent geen christelijke kerk het Boek van Mormon als geïnspireerd. Overigens zou Joseph Smith de gouden platen nadat hij het vertaalwerk had beëindigd, hebben teruggegeven aan Moroni. Zowel de Getuigen van Jehova als de mormonen lopen totaal uit de pas met de rest van het christendom, maar zij zien zichzelf als de rechte christenen en denken dat al de anderen dwalen.

Een invloedrijke dwaalleer vandaag is het welvaartevangelie. Welvaarttheologie ziet de Bijbel als een contract tussen God en de mensen: als je maar hard genoeg gelooft, zal God je zekerheid en materiële welvaart leveren. Geloof, positieve spraak en giften aan religieuze bedieningen maken de gelovige materieel rijker. Grote nadruk wordt gelegd op het belang van offerandes en tienden: wie veel zaait, zal veel oogsten. Uiteraard zet deze theologie de deur wijd open voor misbruik door geldzuchtige predikanten, die dikwijls hun

bediening naar zichzelf noemen, bijvoorbeeld Kenneth Copeland Ministries of Creflo Dollar Ministries. Verscheidene bekende welvaartspredikanten zijn multimiljonairs die de wereld rond toeren met privévliegtuigen en met hun boodschap volle stadions lokken. Dat is normaal toch, wie wil nu niet graag rijk worden? Materialisme en individualisme zijn kenmerkend voor deze theologie, die dreigt heel het protestantse christendom een slechte naam te geven. Een voorbeeld hiervan is de carrière van televangelist Jim Bakker (°1940), die van 1974 tot 1987 samen met zijn toenmalige vrouw Tammy een succesvol religieus praatprogramma presenteerde dat in zijn hoogdagen tot een miljoen dollar per week opbracht aan giften. Volgens een artikel uit 1990 in de New Yorker “verpersoonlijkte dit koppel (Jim en Tammy Bakker) de meest kenmerkende excessen van de jaren 1980: hebzucht, liefde voor glitter en een schaamteloosheid die in hun geval zo zuiver was dat het bijna onschuldig leek”. De val van Jim Bakker kwam in 1987, toen bekend raakte dat hij kerksecretaresse Jessica Hahn 279.000 dollar geput uit kerkfondsen had betaald als zwijggeld nadat hij haar in 1980 samen met een andere televangelist zou hebben bedwelmd en verkracht. Wat later werd Jim Bakker veroordeeld wegens financiële fraude waardoor hij uiteindelijk vijf jaar in de gevangenis spendeerde. Een rechter stelde dat “degenen van ons die een religie hebben het beu zijn, uitgezogen te worden door geldgraaiende predikanten en priesters”. De glatte welvaartspredikanten zijn eigenlijk een hedendaagse versie van de kooplieden in de tempel, of van de

aflaatkramers uit Luthers tijd...

Ketterijen hebben in de geschiedenis een belangrijke rol gespeeld omdat ze de kerken ertoe dwongen hun doctrines helder te formuleren. Dikwijls beantwoordden ze ook aan een behoefte of waren ze een reactie op misbruiken binnen de gevestigde kerken. Zo ontleenden middeleeuwse ketterse sektes niet zelden hun aantrek aan de weinig christelijke levensstijl van sommige al te zeer op geld en materiële geneugten beluste bisschoppen. En vandaag is het niet moeilijk het appèl te begrijpen dat het welvaartevangelie uitoefent op de verarmde massa's in de sloppenwijken van deze wereld met zijn groeiende en schreiende ongelijkheid.

Sommigen zullen wellicht bezwaar maken tegen het gebruik van woorden als "dwaalleer" of "ketterij" in dit artikel. De apostelen zelf gebruiken in hun epistels nochtans gespierde taal om de dwaalleraars te omschrijven en de eerbiedwaardige Ireneüs schrijft tegen "ketterijen". Moeten we dan niet verdraagzaam zijn en woorden met een negatieve bijklank vermijden?

Welnu, het woord "ketterij" heeft niet voor iedereen zo'n negatieve klank. Toen bioloog Alain Bombard (1924-2005) met een opblaasbare boot de Atlantische Oceaan overstak, noemde hij zijn vaartuig "L'Hérétique" (de ketterse) omdat niemand van zijn medewetenschappers geloofde dat dit zou lukken en hij dus buiten de wetenschappelijke consensus stond. In Knack van 11 september 2019 noemt Rik Torfs (°1956), een oud-rector van de Katholieke Universiteit Leuven, ketterij zelfs een soort keurmerk: "Een theoloog die er nooit van beschuldigd is, stelt waarschijnlijk als theoloog niet zoveel voor". Zowel Rik Torfs als Alain Bombard bedoelen natuurlijk dat een wetenschapper of geleerde in zijn denken de betreden paden moet durven verlaten om nieuwe horizonten te exploreren.

Dus ja, we moeten verdraagzaam zijn, maar tegelijk ook op onze hoede blijven voor dwaalleraars die het geloof al of niet voor eigen gewin verwringen. Belangrijk is vooral dat we onderscheiden wat echt fundamenteel is en beseffen dat er voor het overige altijd verscheidenheid zal zijn. Met dit laatste zou bisschop (*) Ireneüs van Lyon het zeker eens zijn geweest: hij kon zijn Roomse collega-bisschop Victor ervan weerhouden de gemeenschap met de christenen van Klein-Azië te verbreken omwille van een geschil over de Paasdatum. Niet voor niks betekent Ireneüs' naam "de vredevolle".

Tenslotte merk ik, dat de titel van Ireneüs' werk "Tegen ketterijen" luidt en niet "Tegen de ketteren". Ik weet niet of hij dat uitdrukkelijk zo bedoeld heeft, maar ik vind het toch betekenisvol.

Hugo Wilmaerts

Noot:

- bisschop = opziener, presbyter, oudste
- Ireneüs van Lyon: leefde van ongeveer 140 tot 202 (geboorte- en sterfdatums onzeker)
- Tertullianus: christelijk auteur uit Carthago, leefde vermoedelijk van ongeveer 155 tot 240, schreef "Adversus Marcionem" (tegen Marcion) in 208
- Polycarpus (geboren ergens tussen 69 en 81, gestorven ergens tussen 155 en 167): één van de apostolische vaders (eerste generatie kerkleiders na de apostelen)

Geraadpleegde bronnen:

- Engelse, Nederlandse en Franse Wikipedia (in aflopende volgorde van belang)
- Etymologisch Woordenboek van het Nederlands (M. Philippa & anderen, 2003-2009)
- Petit Robert, dictionnaire alphabétique et analogue de la langue française (1979)
- Christian Courier: Gnosticism and the Human Body (David Koyzis 2018)
- Duitse Wikipedia (trefwoord "Deutsche Christen")
- Against Heresies (audio): op YouTube kan je audio-opnames beluisteren van Ireneüs' "Tegen ketterijen". Een beluistering van zelfs maar één van de vijf volumes duurt uren en toont wat een reusachtig werk deze verhandeling moet zijn geweest (toegegeven, ik heb het zelf maar anderhalf uur volgehouden).

Trivia:

- iets of iemand verketteren: tot ketter verklaren, voor ketter uitkrijten, hevig veroordelen (Van Dale)
- in het Vlaamse dorp Watervliet is er een "Ketterijstraat", bij mijn weten de enigste straat in heel België die zo heet

Oecumenische bijbelreeks

De zeven tekenen in het evangelie van Johannes

- woensdagen 14, 21 en 28 oktober 2020, 19.45u. tot 22.15u. in ViaVia, Zandpoortvest 50, 2800 Mechelen | inschrijven via de activiteitenkalender op www.vlbm.be of greet.denolf@ccv.be

Onder de farizeeën was een man, Nikodemus genaamd. Midden in de nacht komt hij naar Jezus toe. Hij spreekt Jezus aan als leraar die van God komt. Alleen met Gods hulp kan iemand de (wonder)tekenen doen die Jezus doet. In het nachtelijke duister wil de Joodse leider uitzoeken waar het bij deze merkwaardige rabbi nu écht om gaat. Over welke tekenen gaat het?

Inleiders: Jelle Brouwer, Luc Devisscher, Stefan Gradi, Willem Kolpa, Koen Vanhoutte en Steven Wielands

https://www.kerknet.be/ccv-vlaams-brabant/evenement/de-zeven-tekenen?mi_crosite=11339

DANK VOOR GEDULD

*Heer God, die in de Hemel zijt,
wij prijzen en danken U
dat wij in Uw glorie mogen komen
en vragen U om geduld en kracht te
mogen hebben
om Uw vredesambassadeurs te zijn
waar ook maar meningsverschillen
optreden.*

*En wij vertrouwen op U
om ons te helpen dat allemaal te doen
met de liefde
die wij van U hebben geleerd.
In de Naam van Jezus,
Uw Zoon, onze Heiland,
bidden wij.
Amen.*

N. NAFARIN

Vreugde der wet

Joden zijn zo blij met God, dat ze dansen met de Bijbel.
Hoe laat jij zien dat je blij bent dat God om je geeft?